

NYHETSBRIV **INDIEN**

Utgivet av **Indianspecialisten EMPATUM**
Engelbrektsgatan 39, 114 32 Stockholm.
Tel 08-411 04 08. E-post: empatum@comhem.se
Redaktör och ansvarig utgivare: David Ståhl
Hemsida: www.empatum.se

Nr 4 2014

Utkommer 5 gånger per år
Tjugonde årgången

Ambassadör, konsul och handelssekreterare:

NARENDRA MODIS FÖRSTA 100 DAGAR

Sweden-India Business Council fortsätter att anordna möten med svensk personal stationerad i Indien. Denna gång var det ambassadör **Harald Sandberg**, Business Sweden's (f.d. Exportrådet) handelssekreterare **Anna Liberg**, New Delhi, samt svenska generalkonsuln i Mumbai **Fredrika Ornbrant**.

Harald Sandberg började med att beskriva det man ofta kallar för medelklass i Indien: 8 miljoner indier lever på samma standard som genomsnittet i Singapore, och 16 miljoner som i Australien. Detta är vad vi skulle kalla "svensk" medelklass. Till dessa kommer 75 miljoner som lever på samma standard som genomsnittet i Thailand och som i Sverige skulle knappt motsvara lägre medelklass. Till detta kommer 300 miljoner som lever på Indonesiens genomsnittliga nivå och sedan de tre fjärdedelar av Indiens befolkning som lever på Afrikas (söder om Sahara) nivå. När man talar om "medelklass" i Indien så är det oftast inte samma sak som medelklass i Sverige. Beträffande klassindelning i Indien, se Nyhetsbrev nr 3/2011.

Beträffande valet och premiärminister Modis första 100 dagar så ansåg Harald Sandberg att valet är epokgörande på ett sätt: valresultatet innebär att Indien lämnar den postkoloniala eran och i stället blickar framåt. Det är första gången på 30 år som Indien får majoritetsregering bestående av ett parti och med ett klart uttalat mandat att reformera landet. Den första budgeten har tagits emot relativt väl. Naturligtvis är det inte möjligt för den nya regeringen att infria alla förväntningar på kort tid, och detta kan föranleda en viss besvikelse i framtiden. Men Harald Sandberg anser ändå att Mr Modi har börjat väl: han har betonat vikten av "good governance", mindre byråkrati, kamp mot korruption, bekämpandet av fattigdom, kvinnors säkerhet, byggandet av toaletter, hygien etc. Finansminister Arun Jaitley har betonat vikten av en stabil och förutsägbart skattepolitik, och han verkar också vidtaga en del reformer i det tysta, t.ex. när det gäller arbetsmarknadspolitik och den segdragna frågan om en allindisk VAT (GST). En annan åtgärd är att gamla ärevördiga Planning Commission skall läggas ned. Man har ännu inte börjat reformera subventionerna, som kostar indiska staten 14 miljarder dollar (14% av budgeten) varje år - men det kommer nog. Harald Sandberg tillade att farhågorna för att den nya regeringen skulle bedriva en hindunationalistisk politik har dämpats.

Utrikespolitiken kommer enligt Harald Sandberg att föras med en fastare hand. Mr Modi har fokuserat på närområdet och Indien har lyckats ha bra relationer med alla parter i de konflikter som finns i Mellanöstern. Indien stoppade WTO-överenskommelsen, vilket har uppfattats som negativt, men man kommer antagligen att fortsätta förhandlingarna. Det största utrikespolitiska problemet är inte Pakistan, som många tror, utan Kina, och därför försöker Indien nu att balansera med Japan.

Fredrika Ornbrant förundrar sig över de snabba svängningarna i opinionen i Indien. Det gjorde hon även på det förra mötet, se Nyhetsbrev 5/2013. Då var läget nattsvart, rupien hade fallit, tillväxten minskade och regeringen var passiv. Nu är alla jätteoptimistiska. I Fredrika Ornbrants bevakningsområde ingår Gujarat, Maharashtra samt Goa. Det är väl ingen som tror att Goa bara lever på turism? Nej, Goa producerar 37 milj ton järnmalm per år, vilket direkt sysselsätter 50.000 personer.

I Gujarat råder en positiv stämning och man ser utveckling när man reser där: byggen av hus och vägar överallt. Katchch, som förut var obrukbar öken, är nu fullt av solkraftverk.

forts på sid 2

GENSVAR

En del läsare har reagerat på den stora annonsen för **Qatar Airways** i förra numret. Några undrar om vi har börjat ta in betalda annonser. Nej, Qatar-annonsen är gratis och skall betraktas mera som redaktionell text. Nyhetsbrevet införde annonsen helt enkelt därför att vi tycker Qatar Airways är ett mycket bra flygbolag. En läsare anser att vi är orättvisa mot Jet Airways. Kanske det, Jet Airways är också mycket bra, men de har en skakig förbindelse i Bryssel. Ofta missar man planet till Indien och ofta försenas bagaget. Nu har man börjat ansluta från Paris i stället, vilket är mycket bättre (frånsett att Charles de Gaulle är en ovanligt tråkig flygplats). Men skall man någon annanstans än till Delhi eller Bombay så måste man byta även i Indien. Det blir alltså två byten.

Swami Devidanandas reseskildring från Sverige på 1920-talet med tillhörande beskrivning av kristendomen som vi återgav i nr 3/2013 fortsätter att ge upphov till kommentarer. En läsare är mycket arg över att han blandar ihop Jesu moder Maria med Maria Magdalena samt förfasar sig över den "halsbrytande" förbindelsen mellan Pontus Pilatus "jag tvår mina händer" och svenskarna påstådda ovilja att tvätta händerna före maten. En annan läsare ifrågasätter om adamsäpplet och menstruationerna är tecken på arvsynd. En tredje läsare klagar bl.a. på att Devidananda kallar kristendomen för "en bristfällig lära". Det är positivt att läsare går in på Empatums hemsida och läser gamla nummer. Men läsarna ifråga har tydligen missat att läsa Nyhetsbrev nr 4/2013, där det finns en förklaring till varför Devidananda skriver som han gör.

Rättelse: I förra numret stod det att Aam Admi Party (AAP) inte fick en enda plats i Lok Sabha. Fel! AAP fick 4 platser, alla från Panjab. Det framgår faktiskt av tabellen bredvid artikeln i förra numret, men rätt skall vara rätt.

Bokrecension:

DIAMANTER

Pär Jansson: **Diamantfeber - en resa genom diamanternas Indien.** Instant Book, Stockholm 2014. ISBN 978-91-86939-52-6.

Säger man "indisk diamant", vad tänker de flesta på då? Jo, Kohinoor, naturligtvis. Världens största diamant (fast det stämmer inte) som hittades vid floden Krishna, i närheten av staden Kolluru, och sedan har gjort en krokig resa till Tower i London där den ingår i de brittiska kronjuvelerna. Men i Kolluru samt i byn Yazzullanka, där det ryktas att Kohinoor hittades, är diamanten okänd.

Men boken handlar inte bara om Kohinoor, utan om diamanter i allmänhet. Idag producerar Indien nästan inga diamanter längre, men landet är ett centrum för diamanter slipning. Författaren besöker några av sliperierna. Han upplyses om att om man räknar på värdet så står Indien för mer än hälften av slipningen av världens diamanter, och att det numera inte längre finns några barnarbetare i branschen. Han förundras över hur diamanthandlarna sitter i sina små affärer med massor av diamanter och högar av sedlar utan några säkerhetsarrangemang. Rånrisken tycks inte vara särskilt stor. Han träffar ett flertal intressanta personer (det gör man väl alltid i Indien!), bl.a. en ättling till den siste sikhiske maharajan, Duleep Singh. Duleep Singh tvingades "ge" Kohinoor till drottning Victoria av England, och ättlingen skulle i princip kunna göra anspråk på den, men han är inte intresserad.

Boken innehåller en lista över andra kända diamanter, deras storlek och var de finns i dag. Nyhetsbrevets redaktörs favorit är diamanten Florentine, som är större än Kohinoor, som ägdes av den kejsarliga familjen i Österrike. När kejsarriket kollapsade fördes den av familjen till Schweiz där den försvann. Eventuellt stals den av en person som stod den kejsarliga familjen nära. Sedan dess är den försvunnen - men någonsans finns den.

Boken är lättläst, intressant och har hög mysfaktor.

Utrikespolitiska Institutet:

KAN JÄTTEN RESA SIG?

Jonas Hellman: **Indien - kan jätten resa sig?** Utrikespolitiska Institutets serie "Världspolitikens dagsfrågor". ISBN 978-91-7507-228-9.

Utrikespolitiska Institutet anordnar ofta intressanta seminarier om internationella problem och om andra länder. Serien "Världspolitikens dagsfrågor" innehåller ett häfte om de flesta av jordens länder.

Häftet om Indien har funnits länge, en gång i tiden skrev Nyhetsbrevets redaktör ett häfte, med formuleringar som överlevde flera efterträdande skribenter. Men detta häfte är helt färskt och nytt. Det innehåller en kort historik över Indiens politiska och ekonomiska utveckling efter 1947, liberaliseringarnas början år 1991. Det tar också upp en del av Indiens problem. Förutom de välkända problemen så behandlas även de så populära subsidierna och riktade insatser för att hjälpa de fattiga. Båda dessa är ofta kontraproduktiva och kan ibland i det långa loppet vara direkt skadliga för dem de avser att hjälpa.

Häftet skrevs innan det senaste valet, och författaren trodde, i likhet med Nyhetsbrevets redaktör, att det skulle bli en ny koalitionsregering.

Författaren avslutar med att konstatera att Indien i många avseenden har framtiden för sig, men för att utnyttja denna potential så måste det till en handlingskraft regering. Nu har Indien fått detta, i motsats till vad författaren och Nyhetsbrevets redaktör trodde, så nu får vi se hur det går. Häftet är lämpligt som introduktion till Indien för alla intresserade, även dem som bara tänker åka dit som turister. Det kan lämpligen läsas på flyget till Indien!

Detta Nyhetsbrev aviseras till 2.226 mottagare. Därtill kommer de som själva hittar Nyhetsbrevet på Empatums hemsida.

Anmäl adressförändring! Det måste man alltid göra själv, oavsett vad operatörerna lovar! Sprid gärna kännedom om Nyhetsbrevet till vänner och bekanta!

forts från sid 1

Fredrika Ornbrant stortrivs fortfarande i Mumbai, "New York rough".

Anna Liberg påpekade att Narendra Modi står för disciplin i statsförvaltningen. Han har instiftat regler för statstjänstemännen som innebär att de skall fatta beslut på meriter, komma i tid, vara anträffbara m.m. Rupien och börsen har gått upp efter valet, återhämtningen och tillväxten är på väg upp igen, men att tillväxten kommer att vara olika i olika delstater. Hon anser att riksbankchefen Raghuram Rajan, finansminister Arun Jaitley och premiärminister Narendra Modi utgör ett järngång som kan få saker utträttade. Tillväxten kommer att stiga från dagens 5% till c:a 7%.

Elektricitet är ett stort problem. Läger man ihop alla privatpersoner som har tillgång till el, och räknar om dem till 24-timmarskonsumenter så är man nere i 170 miljoner invånare! Man har stora koltillgångar men inte tillräcklig kapacitet att utvinna den.

För svenska företag duger det inte längre att bara tänka på platser som New Delhi/Noida, Gujarat, Mumbai, Pune och Bangalore. Det finns otaliga andra områden i Indien som är intressanta.

Till slut gav Anna Liberg några fakta om svenska företag i Indien. 160 företag har en permanent närvaro i Indien, 800 företag gör affärer med Indien. Business Sweden kontaktas av tio nya företag varje dag. Men dessvärre stänger också en del företag.

Både Anna Liberg och Fredrika Ornbrant betonade att om man skall ge sig in i Indien måste man göra sin hemläxa: studera landet, dess ekonomi och politik, administrativa organisation, kultur och sätt att göra affärer, samt utrusta sig med "UT" - uthållighet och tålamod!

Vid den efterföljande **frågestunden** uppstod frågan om delstatsregeringarna kan tänkas bromsa centralregeringens reformer. Svaret blev att man inte skall underskatta det allmänna klimat som gäller, samt att mycket av delstaternas verksamhet finansieras av centret.

Ett liknande möte hölls förra året, se Nyhetsbrev 5/2013.

BULLIG TROTJÄNARE GÅR I GRAVEN

Bilmärket Ambassador, Indiens bulliga trotjänare som ser ut som en snäll vovve framifrån, har upphört att tillverkas! Trotjänaren har många namn, "världens mest föråldrade bilmodell", "världens bästa taxi", "världens mest lättlagade bil" är några. Alla som har vistats i Indien känner till Ambassador. Visst är den långsam, men den

Visst ser den härlig ut! Den tillverkades i 64 år i stort sett likadan hela tiden. Men den 25 maj i år var det slut. Bland utlänningar håller den redan på att bli en kultbil.

är rymlig, den har hög frigång från marken och den är lättlagad. Redaktören har flera gånger sett Ambassadors som har kolliderat med moderna bilar. Den moderna bilen är ofta svårt ramponerad medan Ambassadors på sin höjd har en krossad lykta.

Ambassador innehåller ingen högteknologi utan det är vajrar och mekaniska reglage som gäller. Detta gör att den kan lagas var man än är. Om den pajar ute på landsbygden så ber man några gubbar som står vid väggkanten, eller den lokale teashop-ägaren om hjälp och de fixar det lätt. Eller så tar man ut en hårnål ur sin frus frisyr och stoppar in den i motorn, så går bilen ett slag till! En nackdel var att kvinnor tyckte det var svårt att köra den. Den hade ingen servostyrning och mekanisk broms. Den

var tung i ratten och kom man farandes i 85 km/timmen (dess absoluta topphastighet) så var man tvungen att ta spjörn mot ryggstödet och stå på bromsen om man ville få stopp på den snabbt.

Varje morgon hälsades man av ett leende och två glada ögon, som stode det en snäll vovve i garaget.

Nyhetsbrevets redaktör var åren 1984-5 lycklig ägare till en Ambassador med soffa i framsätet och rattväxel. Man var tvungen att dubbeltrampa när man växlade ner. Med den bilen körde han över hela södra Indien i ett halvårs tid. Ratten var något snedställd åt höger så att föraren kunde sitta snett bakom den. På så sätt kunde man få in fler passagerare i den främre soffan. Redaktörens rekord är 12 passagerare, varav fyra småbarn. Han fick köra på tvåans växel i uppförsbackarna.

Men nu har Hindustan Motors i Uttarpara nära Kolkata fått nog. Försäljningen har stadigt minskat sedan andra bilmärken fick tillträde till Indien. Ambassador har tillverkats sedan år 1957, med Morris Oxford Serie III från samma år som förlaga. Sedan dess har inte mycket ändrats, motorn hade 55 hästkrafter.

KOMMENTARER TILL VALRESULTATET

Kommentarerna i svenska massmedia angående regeringsskiftet i Indien och Mr Narendra Modis installation som premiärminister har varit rätt blygsamma. Mr Modi kallas ofta för "konservativ" och "hinduisk högerpolitiker". Man nämner hans påstådda medskyldighet till massakern i Gujarat år 2002. Men man påpekar också att han står för förändring, modernisering och reformer, att han har lovat att bekämpa korruption och att han har tagit upp ämnen som hygien och kvinnors situation i sina tal.

Att kalla BJP och Mr Modi för "konservativa" är naturligtvis nonsens. Den nya BJP-regeringen har omfattande reformer på sitt program, och valresultatet har gett dem mandat till detta. Kongresspartiet, för att inte tala om kommunisterna, är en betydligt mer konservativ kraft i indisk politik. Att kalla den nya regeringen för "höger" är inte heller helt korrekt. I Indien finns inget parti som helt motsvarar ett europeiskt marknadsliberalt högerparti som t.ex. Tories i England.

Svenska Dagbladet hade en ovanligt negativ artikel den 17 maj i år. Artikeln handlar mest om RSS. *"Det här är en vanlig syn i Indien. Khakishorts-klädda anhängare av RSS samlas varje morgon och varje kväll på tusentals platser runt om i landet för disciplinövningar framför saffransfärgade flaggor."* Skribenten skriver att det var i denna organisation som Mr Modi började sin politiska karriär.

Fast nu är det ju så att den ovan beskrivna synen *inte* är särskilt vanlig i Indien. Nyhetsbrevets redaktör som har vistats i Indien relativt långa perioder under de senaste 35 åren har *aldrig* sett detta i verkligheten - bara på TV och fotografier!

Nyhetsbrevets redaktör har granskat ett antal tidningar och tidskrifter på nätet, och man får intrycket av att de flesta skribenterna inte är så insatta i indisk politik. Ofta tycks man citera varandra eller utländska tidningar. Den engelska tidskriften *Economists* formuleringar brukar ofta dyka upp i svensk press, men så har ej varit fallet när det gäller regeringsskiftet i Indien.

PLANER PÅ ATT RESA TILL INDIEN?

Flyg med **Qatar Airways**

det prisvärda och 5-stjärniga flygbolaget!

Qatar Airways flyger dagligen från Sverige till:

**Delhi, Amritsar, Ahmedabad, Mumbai, Goa, Kolkata,
Hyderabad, Bangalore, Thiruvananthapuram, Kochi, Chennai och
Kozhikode samt Kathmandu och Colombo.**

Endast ett byte från Sverige! Du kan flyga ut till en ort och tillbaka från en annan.

Från Skandinavien flyger Qatar Airways dagligen med den senaste, modernaste och mest miljövänliga flygplansmodellen, Dreamliner B787.

Vi är bäst - men inte dyra!

www.qatarairways.com Tel 08-402 00 80

Svensk-Indiska Föreningen:

ASKES OCH EXTAS

Den 10 juni avslutades Svensk-Indiska Föreningens vårsäsong med föreläsningen "Askes och extas i hinduismen" av Stig Lundgren. Askes är en viktig ingrediens i hinduismen. I alla religioner anses det nödvändigt att avstå från rikedom, njutning, sex etc. för att man skall utvecklas andligt. Allt detta "livets goda" kan lätt binda människan vid det världsliga och förhindra andlig utveckling. Å andra sidan är avstående och undvikande nödvändigt endast så länge som man inte helt har frigjort sig.

Det finns mästare och gurus som har satt askes i system, t.ex. genom att smörja in sig med aska från kremeringsplaster, leva på kremeringsplaster, stå på ett ben eller med ena armen rakt upp i årtionden och liknande.

Extas brukar vi ofta förknippa med intensiv njutning, som t.ex. ett resultat av popkonserter, sexuella orgier och liknande. Men även extrem askes kan resultera i extas. Så cirkeln sluts: askes kan resultera i extas.

Men hinduismen, precis som buddhismen, har i regel lärt ut en gyllene medelväg. Man bör undvika ytterligheter åt båda hållen. Askes är ett sätt att befria sig från begär och det lidande och den bundenhet det medför. När man har nått en viss nivå behövs inte avståndet längre - man blir ändå inte berörd.

I hinduismen har ritualer en direkt

VALTURISM

Några indiska resebyråer kom på idén att göra det indiska valet till en turistattraktion. Man har gjort upp reseprogram som inkluderar några av de vanliga attraktionerna, men också närvaro vid stora politiska möten samt träffar med politiker och valfunktionärer. Arrangörerna ville även att turisterna skulle få vara med inne i vallokalerna, men den begäran avlogs.

För utlänningarna var det en fantastisk upplevelse att uppleva ett politiskt möte, med stora människomassor och gigantiska fotografier av de politiska

effekt, inom kristendomen riktas ritualerna till Gud som i sin tur förhoppningsvis reagerar och åstadkommer det önskade resultatet. Yogaövningar har också en direkt effekt. Stig Lundgren konstaterade att yoga till stor del har missförstått i Väst, där det förknippas med *asanas*, kroppsställningar. Dessa är bara ett förberedande stadium. Den verkliga yoga är mental.

Han konstaterade vidare att frågan om sexuella avvikelser inte tar någon stor plats i hinduismen. Deras existens har i stort sett alltid accepterats, och det "tredje könet" har sedan länge erkänts i Indien.

Den nutida pryda attityden och BJP:s motstånd mot att den s.k. homoseksualen avskaffas är resultatet av främst brittiskt inflytande. Homosexlagen har dock hittills aldrig tillämpats.

kandidaterna.

Valresorna anordnades både i norra och södra Indien. I Kerala var det exotiskt för utlänningarna att se hur funktionärerna fraktade valmaterial och elektroniska röstmaskiner på båtar på kanalerna.

Det var intressant och en positiv upplevelse för utlänningarna att tala med funktionärer, kandidater men kanske framför allt med "vanliga" människor som deltog i mötena.

SJABBIGT STOCKHOLM

Redaktören gästades av en indisk familj som bodde i Stockholm på tidiga 1990-talet. Sedan dess har de inte varit här.

Det var nostalgiskt för dem att återse vår huvudstad, som de tycker mycket om. De uppskattar grönskan, den rena luften och den välordnade trafiken. Men samtidigt frapperades de av att staden är betydligt mera nergången än på deras tid.

- Hurdå? frågade den något stötte redaktören. Jo, gator och parker är betydligt skräpigare, det är relativt många tiggare som sitter överallt, och tunnelbanan har blivit sunkig. Perrongerna har sprickor, rulltrappor är trasiga, det är vattenpölar och vattenläckor på stationerna.

Men folk är fortfarande vänliga. Deras svenska vänner hade inte glömt dem. Får man en svensk vän överger han en aldrig!